

Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: I. Gorlenco
Curtea de Apel Cahul
Judecători: R. Petrov, T. Berdilă și I. Dănăilă

Î N C H E I E R E

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele completului
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda împotriva lui Terzi Vladimir, Ițcovici Irina, Ițcovici Mihail, Terzi Rima, Terzi Cristina, Terzi Piotr, intervenienți accesorii Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 23 ianuarie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat, casată parțial hotărîrea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 septembrie 2017, iar în partea casată a fost adoptată o nouă hotărîre,

A C O N S T A T A T:

La 1 februarie 2013, Mironescu Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Terzi Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamantului a invocat că la mijlocul lunii mai 2012, a plecat în Italia, unde s-a aflat pînă la 28 iunie 2012. În apartamentul de pe str. Ștefan cel Mare, nr. 31/45 nu a rămas să locuiască nimeni.

La 28 iunie 2012, a revenit în țară și verificînd apartament a constatat un miros puternic de mucegai, iar la bucătărie, pe pereți erau pete mari de culoare verde de diferite dimensiuni, mobila de la bucătărie era deteriorată și neuniformă.

Mironescu Nadejda a menționat că la 29 iunie 2012 a depus cerere la Gospodăria Comunal Locativă Cahul, pentru a fi examinat apartamentul său și cel al vecinilor poziționați cu un etaj mai sus.

Ulterior, de către Gospodăriei Comunal Locativă Cahul, a fost examinat apartamentul nr. 45 și întocmit proces-verbal.

Pentru a stabili prejudiciul cauzat în urma inundării apartamentului, și anume, cheltuielile pentru reparația bucătărie, costul reparației mobilei din bucătărie a fost nevoie de a efectua 2 expertize.

S-a mai specificat că conform raportului de expertiză nr. 240912PC din 24 septembrie 2012, costul reparației mobilei din bucătărie este de 7620 lei. Conform raportului de expertiză nr. NM80712P din 19 iulie 2012, cheltuielile pentru reparația bucătărie constituie - 3575,99 lei. Pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, au fost cheltuiți - 800 lei și respectiv 640 lei, în total - 1440 lei.

Reclamanta a expediat în adresa lui Terzi Vladimir o cerere prealabilă prin care și-a exprimat intenția de a luționa litigiul pe cale extrajudiciară, însă nu a primit nici un spuns.

La 3 iunie 2013, reclamanta Mironescu Nadejda a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiunea inițială (f.d. 37, vol. I).

Solicită Mironescu Nadejda încasarea din contul lui Terzi Vladimir, în beneficiul său suma de 11195 lei – cu titlu de prejudiciu material și suma de 1440 lei – cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, în total suma de 12635 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 3 iulie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda împotriva lui Terzi Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a dispus încasarea din contul lui Terzi Vladimir, în beneficiul Nadejdei Mironescu suma de 15495 lei - cu titlu de prejudiciu material (f.d. 63, vol. I).

La 19 iunie 2015, Terzi Petru a depus cerere de revizuire a hotărârii primei instanțe (f.d. 2, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 28 ianuarie 2016, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Terzi Petru, casată hotărârea Judecătoriei Cahul din 3 iulie 2013, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda împotriva lui Terzi Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, cu rejudecarea pricinii în fond (f.d.100-102, vol. I).

La 4 noiembrie 2016, Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a depus cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată (f.d. 126, vol. I).

Prin cererea respectivă s-a solicitat atragerea în proces a Irinei Țcovici, Mihail Țcovici, Terzi Rima, Terzi Cristina, Terzi Piotr, în calitate de pârți.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 15 noiembrie 2016 au fost atrași în proces în calitate de pârți Irina Țcovici, Mihail Țcovici, Terzi Rima, Terzi Cristina, Terzi Piotr (f.d. 174-175, vol. I).

La 15 noiembrie 2016, Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a depus cerere prin care a concretizat pretențiile din cererea inițială (f.d. 115-116, vol. I).

Suplimentar s-a mai precizat că la 7 iunie 2016, pârți care la moment domiciliază și anume Țcovici Irina și Țcovici Mihail repetat au inundat apartamentul reclamantei.

Conform actului eliberat de Gospodăria Comunal-Locativă, s-a stabilit că apartamentul reclamantei a fost inundat de locatarii apartamentului nr. 49 din str. Ștefan cel Mare, nr. 31 or. Cahul. Ulterior, la 19 iulie 2016 aceiași pârți din nou au

inundat același apartamentul.

Conform actului eliberat de Gospodăria Comunal-Locativă, s-a constatat, că cauza inundației apartamentului nu poate fi stabilită, pe motiv că a fost înlăturată de locatarii apartamentului nr. 49 din str. Ștefan cel Mare, nr. 31.

Reclamanta a mai punctat că pentru prima inundație, care a avut loc în anul 2012, i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 12635 lei. Pentru inundațiile din 07 iunie 2016 și 19 iulie 2016, i s-a cauzat un prejudiciu material în mărime de 7106 lei, în total, prejudiciul este estimat la suma de 19741 lei.

Solicitat reclamanta încasarea din contul lui Terzi Vladimir, Ițcovici Irina, Ițcovici Mihail, Terzi Rima, Terzi Cristina, Terzi Piotr, în beneficiul lui Mironescu Nadejda suma de 19741 lei – cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

La 19 iunie 2017, Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a depus cerere prin care a solicitat atragerea în proces, în calitate de intervenient accesorii de partea reclamantei pe Mititelu Liliana, Mititelu Sergiu (f.d. 163, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 iunie 2017 au fost atrași în proces Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantei (f.d. 196-197, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 septembrie 2017, a fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva lui Terzi Vladimir privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundației apartamentului din anul 2012 și inundațiilor apartamentului din anul 2016 și cheltuieli de judecată, ca fiind neîntemeiată.

A fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva Irinei Ițcovici și Ițcovici Mihail privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundației apartamentului din anul 2012 și cheltuieli de judecată, ca fiind depusă tardiv.

A fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva Irinei Ițcovici și Ițcovici Mihail privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundațiilor apartamentului din anul 2016 și cheltuieli de judecată, ca fiind neîntemeiat.

A fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva lui Terzi Piotr privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundației apartamentului din anul 2012 și cheltuieli de judecată, ca fiind depusă tardiv.

A fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva lui Terzi Piotr privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundațiilor apartamentului din anul 2016 și cheltuieli de judecată, ca fiind neîntemeiat.

A fost respins capătul de cerere de chemare în judecată depusă de Mironescu Nadejda, intervenient accesoriu de partea reclamantei Mititelu Liliana și Mititelu Sergiu împotriva Rimei Terzi și Terzi Cristina privind încasarea prejudiciului cauzat în urma inundației apartamentului din anul 2012 și inundațiilor apartamentului din anul 2016 și cheltuieli de judecată, ca fiind neîntemeiată (f.d. 224-236, vol. I).

La 20 septembrie 2017, Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii Judecătoreiei Cahul, sediul Centru din 19 septembrie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 23 ianuarie 2018, a fost admis apelul declarat de Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat, casată parțial hotărârea Judecătoreiei Cahul, sediul Central din 19 septembrie 2017, în partea pretențiilor ce țin de încasarea prejudiciului material rezultat ca urmare a inundației apartamentului în anul 2012, iar în această parte a fost adoptată o nouă hotărâre prin care pretențiile respective au fost respinse ca neîntemeiate. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută (f.d. 50, 51-64, vol. II).

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 10 aprilie 2018, Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi săptămâni prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurentul a mai specificat că în instanțele de judecată nu au ținut cont de probele atașate la dosar și anume rapoartele de expertiză, fapt ce a determinat adoptarea unor acte de dispoziție neîntemeiate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Cahul din 5 martie 2018, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 65, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 14 mai 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, iar la 25 mai 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Ițcovici Irina și Ițcovici Mihail au solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Ceilalți intimați nu au depus referință prin care să-și exprime poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile Nadejdei Mironescu prin intermediul avocatului Dumitran Ignat nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere ale recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursul declarat de Mironescu Nadejda prin intermediul avocatului Dumitran Ignat se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea